

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

5 décembre 2011

PROPOSITION DE LOI

**modifiant la loi du 14 janvier 1975
portant le règlement
de discipline des forces armées
en vue de permettre aux militaires
d'exercer des mandats politiques**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA DÉFENSE NATIONALE
PAR
M. Bert MAERTENS

SOMMAIRE

Page

I. Exposé introductif de Mme Annick Ponthier, auteure principale de la proposition de loi.....	3
II. Discussion	4
III. Vote.....	5

Document précédent:

Doc 53 **1602/ (2010/2011):**

001: Proposition de loi de Mme Ponthier et MM. De Man et Veys.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

5 december 2011

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de wet
van 14 januari 1975 houdende
het tuchtreglement van de krijgsmacht
met het oog op de toelating van militairen
tot de uitoefening van politieke mandaten**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE LANDSVERDEDIGING
UITGEBRACHT DOOR
DE HEER **Bert MAERTENS**

INHOUD

Blz.

I. Inleidende uiteenzetting door mevrouw Annick Ponthier, hoofdindieners van het wetsvoorstel	3
II. Bespreking.....	4
III. Stemming.....	5

Voorgaand document:

Doc 53 **1602/ (2010/2011):**

001: Wetsvoorstel van mevrouw Ponthier en de heren De Man en Veys.

**Composition de la commission à la date de dépôt du rapport/
Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag**

Président/Voorzitter: Filip De Man

A. — Titulaires / Vaste leden:

N-VA	Karolien Grosemans, Theo Francken, Jan Jambon, Bert Maertens
PS	Anthony Dufrane, Alain Mathot, Patrick Moriau, Philippe Blanchart
MR	Philippe Collard, Denis Ducarme
CD&V	N, Gerald Kindermans
sp.a	David Geerts
Ecolo-Groen!	Wouter De Vriendt
Open Vld	Patrick Dewael
VB	Filip De Man
cdH	Christophe Bastin

B. — Suppléants / Plaatsvervangers:

N, Koenraad Degroote, Steven Vandeput, Miranda Van Eetvelde, Flor Van Noppen
N, Laurent Devin, Eric Thiébaud, Özlem Özen, Franco Seminara
Valérie De Bue, François-Xavier de Donnea, Jacqueline Galant
N, Raf Terwingen, Stefaan Vercamer
Meryame Kitir, Dirk Van der Maelen
Juliette Boulet
Herman De Croo, Ine Somers
Tanguy Veys, Annick Ponthier
Josy Arens, N

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie	
PS	:	Parti Socialiste	
MR	:	Mouvement Réformateur	
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams	
sp.a	:	socialistische partij anders	
Ecolo-Groen!	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen	
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten	
VB	:	Vlaams Belang	
cdH	:	centre démocrate Humaniste	
LDD	:	Lijst Dedecker	
INDEP-ONAFH	:	Indépendant - Onafhankelijk	

<i>Abbréviations dans la numérotation des publications:</i>		<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties:</i>	
DOC 53 0000/000:	Document parlementaire de la 53 ^{ème} législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 53 0000/000:	Parlementair document van de 53 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA:	Questions et Réponses écrites	QRVA:	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV:	Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)	CRIV:	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV:	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)	CRABV:	Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV:	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)	CRIV:	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN:	Séance plénière	PLEN:	Plenum
COM:	Réunion de commission	COM:	Commissievergadering
MOT:	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT:	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>	<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>
Commandes: Place de la Nation 2 1008 Bruxelles Tél. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.lachambre.be e-mail : publications@lachambre.be	Bestellingen: Natieplein 2 1008 Brussel Tel. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.dekamer.be e-mail : publicaties@dekamer.be

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné cette proposition de loi au cours de sa réunion du 23 novembre 2011.

I. — EXPOSÉ INTRODUCTIF DE MME ANNICK PONTHER, AUTEURE PRINCIPALE DE LA PROPOSITION DE LOI

Mme Annick Ponthier (VB) indique que la proposition de loi vise à permettre aux militaires de se porter, de la manière la plus large possible, candidats aux élections et ensuite, éventuellement, de siéger en vue de jouer un rôle actif en politique. En 2006 déjà, la loi du 14 janvier 1975 portant le règlement de discipline des forces armées a été modifiée en vue d'autoriser les militaires à se porter candidats à un mandat provincial ou communal et à l'exercer effectivement. L'exclusion totale des militaires du processus décisionnel démocratique aux autres niveaux politiques entraîne une limitation de leurs droits politiques et l'intervenante propose dès lors d'adapter l'article 15, § 2, de la loi précitée.

L'article 2 de la proposition de loi énonce le principe que les militaires peuvent se porter candidats à tout mandat politique et exercer effectivement ce mandat lorsqu'ils sont élus, donc notamment aussi aux niveaux régional et fédéral.

L'article 3 vise entre autres à conférer une portée plus large à la loi pour le militaire qui exerce un mandat au niveau communal ou provincial. L'actuel article 15ter, § 1er, de la loi du 14 janvier 1975 dispose que l'exercice d'un mandat politique au niveau communal ou provincial a pour effet que le militaire concerné est mis obligatoirement en congé politique.

Ce congé n'étant pas rémunéré, cette disposition entraînera inévitablement que les militaires de petites communes généralement rurales ne pourront compenser la perte de leur traitement militaire par la rémunération liée à leur mandat politique.

La modification de loi proposée prévoit qu'un militaire n'est tenu de prendre un congé politique que lorsqu'il exerce un mandat exécutif dans une commune de plus de 50 000 habitants et qu'il peut librement demander un congé politique lorsqu'il exerce un mandat dans une commune de 50 000 habitants ou moins. Si, dans ce dernier cas de figure, il ne demande pas de congé politique, il peut cumuler son mandat politique avec sa fonction au sein des Forces armées.

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit wetsvoorstel besproken tijdens haar vergadering van 23 november 2011.

I. — INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR MEVROUW ANNICK PONTHER, HOOFDINDIENER VAN HET WETSVOORSTEL

Mevrouw Annick Ponthier (VB) verklaart dat het wetsvoorstel ertoe strekt militairen de mogelijkheid te verlenen zich op zo ruim mogelijke wijze kandidaat te stellen bij verkiezingen en vervolgens eventueel te kunnen zetelen met het oog op een actieve rol van militairen in de politiek. Reeds in 2006 werd de wet van 14 januari 1975 houdende het tuchtreglement van de Krijgsmacht gewijzigd om militairen toe te laten zich kandidaat te stellen voor een provinciaal of gemeentelijk mandaat en dat ook daadwerkelijk uit te oefenen. Het volledig uitsluiten van de militairen van de democratische besluitvorming op andere politieke niveaus houdt een beperking van hun politieke rechten in en daarom stelt de spreker voor artikel 15, § 2, van de voornoemde wet aan te passen.

In artikel 2 van het wetsvoorstel wordt het principe centraal gesteld dat militairen zich kandidaat mogen stellen voor eender welk politiek mandaat en dat mandaat effectief zullen mogen uitoefenen wanneer ze zouden worden verkozen, dus onder meer ook op regionaal en federaal niveau.

Artikel 3 is er onder meer op gericht de wet voor de militair die een mandaat op gemeentelijk of provinciaal vlak uitoefent een grotere draagwijdte te geven. Het huidige artikel 15ter, § 1, van de wet van 14 januari 1975 bepaalt dat de uitoefening van een uitvoerend mandaat op gemeentelijk of provinciaal vlak als gevolg heeft dat de militair in kwestie verplicht met politiek verlof wordt gezonden.

Dit verlof is onbezoldigd wat er onvermijdelijk toe leidt dat militairen uit kleine, meestal landelijke gemeenten, het verlies van hun militaire wedde niet zullen kunnen compenseren met de wedde gekoppeld aan hun politiek mandaat.

De voorgestelde wetswijziging stelt dat enkel wanneer een militair een uitvoerend mandaat zou uitoefenen in een gemeente met meer dan 50 000 inwoners hij verplicht politiek verlof moet nemen en dat hij op vrije basis een politiek verlof kan vragen wanneer hij een mandaat heeft in een gemeente met 50 000 of minder inwoners. Wanneer hij in deze laatste situatie geen politiek verlof vraagt kan hij zijn mandaat uitoefenen naast zijn functie in de Krijgsmacht.

Mme Ponthier considère que la proposition de loi à l'examen met fin à une situation discriminatoire.

II. — DISCUSSION

M. Bert Maertens, rapporteur, considère que l'idée de base sous-jacente de la proposition de loi peut être soutenue.

Le régime actuel est trop restrictif pour permettre aux militaires de poser leur candidature et, éventuellement, d'exercer un mandat. L'aspect du congé politique l'illustre parfaitement: actuellement, tout militaire élu, même s'il l'a été dans une commune comptant 8 000 habitants, par exemple, est tenu de prendre ce type de congé lorsqu'il souhaite exercer un mandat exécutif.

Enfin, l'intervenant estime que certaines critiques peuvent néanmoins être formulées.

L'élargissement de principe de l'éventail des mandats envisageables aux mandats de député, sénateur, député européen, etc., ne soulève aucune objection mais la mise en congé politique obligatoire pour les mandats exercés dans une commune de plus de 50 000 habitants est encore trop limitée. M. Maertens estime qu'il faudrait également pouvoir prendre en considération les villes à partir de 30 à 40 000 habitants.

D'une part, la proposition de loi énumère les fonctions et les mandats pour lesquels la mise en congé politique est obligatoire. D'autre part, il faut toutefois tenir compte de la liste des fonctions militaires qui entraînent également la mise en congé politique obligatoire (article 15ter, § 2, de la loi du 14 janvier 1975). En proposant d'abroger ce paragraphe 2, la proposition de loi nie la réalité de la Défense.

La proposition de loi maintient également le principe du congé politique à temps plein. Pour les fonctionnaires, par exemple, une autre réglementation s'applique: selon la taille de la commune où le mandat est exercé, plusieurs possibilités existent, par exemple le congé politique à temps partiel. M. Maertens plaide pour un régime plus différencié.

Il se rallie à la proposition sur le fond mais pas à sa mise en œuvre pratique.

Mme Ponthier précise qu'elle estime qu'une population de 50 000 habitants représente un seuil psychologique en matière d'emploi du temps pour un mandat exécutif. Le congé politique à temps plein va de pair car

Mevrouw Ponthier stelt voor met dit wetsvoorstel een discriminerende situatie recht te zetten.

II. — BESPREKING

De heer Bert Maertens, rapporteur, is van oordeel dat de onderliggende basisgedachte van het wetsvoorstel kan worden gesteund.

De huidige regeling is veel te beperkend voor militairen om zich kandidaat te stellen en eventueel een mandaat uit te oefenen. Het aspect van het politiek verlof illustreert dit treffend: het is thans verplicht voor elke verkozen militair, ook bijvoorbeeld in een gemeente met 8 000 inwoners, dit soort verlof te nemen wanneer hij een uitvoerend mandaat wil opnemen.

Tenslotte, meent de spreker dat evenwel enkele punten van kritiek kunnen worden geformuleerd.

De principiële uitbreiding van de mogelijke mandaten tot Kamerleden, senatoren, leden van het Europees Parlement e.d. roept geen bezwaar op, maar het politiek verlof verplicht stellen bij mandaten in een gemeente van meer dan 50 000 inwoners, is nog te beperkt. Volgens de heer Maertens zouden ook steden vanaf 30 000 à 40 000 inwoners in aanmerking moeten kunnen worden genomen.

Enerzijds somt het wetsvoorstel de functies en mandaten op waarbij men verplicht politiek verlof moet nemen. Anderzijds moet echter rekening worden gehouden met de lijst van militaire functies die ook tot het verplicht nemen van politiek verlof leidt (artikel 15ter, § 2, van de wet van 14 januari 1975). Wanneer het wetsvoorstel voorstelt die paragraaf 2 weg te laten ontkent het de realiteit bij Landsverdediging.

In het voorstel wordt ook vastgehouden aan het principe van het voltijds politiek verlof. Bij ambtenaren geldt bijvoorbeeld een andere regeling waarbij, afhankelijk van de grootte van de gemeente waar het mandaat wordt uitgeoefend, verschillende mogelijkheden bestaan zoals deeltijds politiek verlof. De heer Maertens pleit voor een meer gedifferentieerd stelsel.

Hij kan wel instemmen met de grond van het voorgestelde maar niet met de praktische uitwerking.

Mevrouw Ponthier preciseert dat volgens haar het inwonersaantal van 50 000 een psychologische drempel vertegenwoordigt qua tijdsbesteding voor een uitvoerend mandaat. Het voltijds politiek verlof loopt daarmee

la possibilité de combiner un mandat exécutif à ce niveau avec des fonctions dans les Forces armées n'est pas réaliste. C'est pourquoi elle souhaite persister dans son opinion sur le congé politique à temps complet.

III. — VOTE

Article 1er

L'article 1er et, par voie de conséquence, l'ensemble de la proposition de loi, sont rejetés par 7 voix contre 4.

Le rapporteur,

Bert MAERTENS

Le président,

Filip DE MAN

gelijk omdat de mogelijkheid een uitvoerend mandaat op dat niveau te combineren met een functie in de Krijgsmacht niet realistisch is. Vandaar dat zij bij haar standpunt over het voltijds politiek verlof wenst te blijven.

III. — STEMMING

Artikel 1

Artikel 1 en bijgevolg het hele wetsvoorstel worden verworpen met 7 tegen 4 stemmen.

De rapporteur,

Bert MAERTENS

De voorzitter,

Filip DE MAN